

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (FVM)

Vedrørende GLM-krav om forbud mod pløjning af tørvejord

Seniorforsker
Finn Pilgaard Vinther

Dato: 17-11-2011

Dir.: 8715 7675
E-mail: finn.vinther@agrsci.dk

Side 1/4

Fødevareministeriet (FVM) har d. 4. oktober anmodet om et notat, som skal benyttes i forbindelse med ministeriets forberedelse til de kommende forhandlinger om en ny fælles landbrugspolitik. I denne ny politik er der forslag om en række nye krav for god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM-krav). FVM anfører, at især et af disse krav er af stor dansk interesse, da det potentielt kan få store konsekvenser for visse dele af jordbrugserhvervet. Det er krav nummer 7, der hedder: *Protection of wetland and carbon rich soils including a ban of ploughing.*

Endvidere nævner FVM, at det på nuværende tidspunkt er ukendt, om det bliver op til de enkelte medlemslande, at definere arealtypeerne og hvad der nøjagtig menes med forbud mod pløjning. Så vidt FVM er orienteret er der ikke fuldstændig konsensus om, hvad der kan betegnes som et "lavbundsareal" eller en "tørvejord". Da det endnu er ukendt om medlemslandet selv skal definere arealtypeerne, bedes Aarhus Universitet komme med tre mulige scenarier, der skal vise et spænd afhængig af, om man udtager meget, mellem eller lidt tørvejord/lavbundsareal. Aarhus Universitet bedes beskrive de faglige betragtninger, der ligger til grund for de 3 scenarier.

Der ønskes ydermere en redegørelse over de samlede budgetøkonomiske omkostninger for erhvervet, samt konsekvenserne for udvaskningen af næringsstoffer (N og P) samt udledningen af klimagasser, hvis et forbud mod at pløje på de nævnte arealer blev en realitet. Beregningen bedes foretaget for alle tre scenarier på landsplan.

Derudover bedes Aarhus Universitet beskrive, hvilke produktionsformer der vil blive hårdest ramt af et forbud, og hvilke handlemuligheder disse jordbrugere vil have (flere harvninger, omlægning, øget pesticidforbrug osv.). Afsluttede bedes Aarhus Universitet vurdere de samlede omkostninger for en fiktiv jordbruger der rammes meget hårdt af et forbud mod pløjning, da dette forbud på trods af mindre omkostninger samlet set, kan være særdeles byrdefuldt for en række jordbrugere.

Vi har efterfølgende bedt om yderligere oplysninger for om muligt at få præciseret, hvad EU kommissionen mener med ”protected wetlands and carbon rich soils”, og har herved fået adgang til hele materialet på DG Agris hjemmeside (http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/legal-proposals/index_en.htm), hvor alle kommissionens forslag kan ses.

Det vedlagte svar er udarbejdet af forskningsleder Mogens H. Greve, videnskabelig medarbejder Inge T. Kristensen og undertegnede, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet.

Med venlig hilsen

Finn P. Vinther,
Seniorforsker og temakoordinator for Miljø og bioenergi

Vedrørende GLM-krav om forbud mod pløjning af tørvejord

Fødevareministeriet (FVM) har d. 4. oktober anmodet om en vurdering af om et nyt GLM-krav fra EU-kommissionen vedr. beskyttelse af vådområder og kulstofrig jordbund, herunder forbud mod første pløjning (*Protection of wetland and carbon rich soils including a ban of ploughing*), vil have miljømæssige og økonomiske konsekvenser.

Efterfølgende har FVM fremsendt et link til DG Agri's hjemmeside (http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/legal-proposals/index_en.htm), hvor forslaget er uddybet lidt. I en fodnote er nævnt, at *"Pløjning af vådområder og kulstofrig jord, som er blevet defineret senest i 2011 som agerland i overensstemmelse med artikel 2, litra a), i forordning (EF) nr. 1120/2009, og som er i overensstemmelse med definitionen på agerland som fastlagt i artikel 4, litra f), i forordning (EU) nr. DP/xxx, betragtes ikke som første pløjning."* Det kan her nævnes, at agerland defineres som arealer, der dyrkes med henblik på produktion af afgrøder, eller som holdes i god landbrugs- og miljømæssig stand, jf. artikel 6 i forordning (EF) nr. 73/2009. Med denne formulering vurderer vi derfor, at der kun er tale om naturarealer eller krat, skov, m.v., da udyrket mark, vedvarende græs, m.v. skal holdes i god landbrugsmæssig stand. En stor del af disse arealer er formodentlig vandlidende og tilgroet med star og lysesiv. Vi vurderer derfor, at dette GLM-krav primært skal forhindre dræning og efterfølgende opdyrkning af naturarealer. Kravet vil derfor ikke umiddelbart have hverken miljømæssige eller økonomiske konsekvenser i forhold til den nuværende landbrugsmæssige anvendelse. I forhold til den fremtidige arealanvendelse sikrer kravet, at der ikke sker en øget miljømæssig påvirkning, som følge af førstegangspløjning af naturarealer i disse områder.

Det kan endvidere nævnes, at de berørte arealer kun har en begrænset udbredelse. Det er uklart hvad der menes med "kulstofrig" jord, men i flg. Kristensen & Pedersen (2009) udgjorde natur og naturlignende arealer på humusjord i 2007 1.217 ha stigende til 2.365 ha i 2009, og udgør således en meget lille del af det samlede areal med humusjord på ca. 114.000 ha (Greve et al., 2011).

Som nævnt er det uklart, hvad der menes med "kulstofrig" jord, men for at anskueliggøre forskellen på det samlede areal afhængig af definitionen, er der i tabellen herunder vist den arealmæssige udbredelse af lavbundsjord ved stigende indhold af kulstof.

Arealmæssig udbredelse i 2010 af lavbundsjord i kategorierne mineraljord, humusjord og tørvejord.

Total C i topjorden (betegnelse)	Areal
C>3% (mineral-lavbundsjord)	177.231 ha (SE=2.502 ha)
C>6% (humusjord)	114.271 ha (SE=2.514 ha)
C>12% (tørvejord)	70.481 ha (SE=2.305 ha)
C>24% (tørvejord)	37.551 ha (SE=1.856 ha)

Endelig er vi ved gennemlæsning af EU kommissionens baggrundsmateriale til GLM-kravene (http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/legal-proposals/index_en.htm), blevet opmærksomme på en sandsynlig fejl:

I Annex 2B (Impact assessment) er det i tabel 1 på s. 26 anført, at der i DK skulle være 1.564.000 ha "cropland with organic soils". Der er muligvis tale om en kommafejl, idet arealet af det vi betegner som organiske jorde er mindst ca. 10 gange lavere. Denne fejl er måske årsagen til, at man i figur 6 har beregnet en samlet GHG-emission fra organiske jorde i DK, der er på samme niveau som i f.eks. Polen. Dette virker højst usandsynligt, og for at undgå eventuelle misforståelser, mener vi, at der bør gøres opmærksom på denne fejl.

Referencer

Greve, M.H., Christensen, O.F. & Greve, M.B. (2011) Notat til FVM vedr.

Kortlægning af de organiske jorde på landbrugsarealer.

Kristensen, I.T. & Pedersen, B.F. (2009) Ændringer i landbrugets arealanvendelse 2007-2009. Intern Rapport, Markbrug nr. 24.